

Wandelroute Hartje Ruwaard

VERBINDEN, ONTMOETEN, BELEVEN & BEWEGEN

Voor alle
leeftijden

Rolstoel-
toegankelijk

Totale lengte
route 4,5 km

Scan de QR-code
met je smartphone

Volg de Hartjes

Gefeliciteerd!

Je bent nu eigenaar van dit boekje. Hiermee beleef je de Ruwaard op een interactieve manier. De Ruwaard heeft erg veel te bieden: prachtige natuur, veel groen, veel water en aantrekkelijke beweegplekken. De wandelroute Hartje Ruwaard geeft je ook een mooie inkijk op het ontstaan van de wijk.

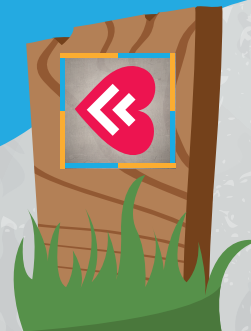
De route verbindt 'het hart' van de Ruwaard. Op de volgende pagina kun je een overzicht van de route terugvinden in een plattegrond. De route bestaat uit verschillende thema's, waaronder:

- Ontmoeten
- Beleven
- Bewegen

Op elke pagina van dit boekje wordt een thema uitgelicht. Per thema is de plattegrond te zien met daarin aangegeven waar u de QR-codes van dit thema terug kunt vinden op de route. Deze informatie is ook terug te vinden als u de QR-code scant.

Wij wensen je veel wandelplezier en beleef de Ruwaard op zijn mooist!

Let onderweg op deze pijltjes. Deze pijlen sturen je de juiste kant op.

Onder sommige pijlen vind je een QR-code.

Hiermee kun je de wandelroute ook ontdekken met je smartphone.

Download een QR-code scanner in je app store/ play store en scan onderweg de QR-codes.

Wandelroute Hartje Ruwaard

VERBINDEN, ONTMOETEN, BELEVEN & BEWEGEN

Totale lengte
route 4,5 km

LET OP: in dit boekje zijn de locaties op de route genummerd, echter is er geen nummering op de route terug te vinden.

Ontmoeten

Ontmoet elkaar op verschillende plekken in de wijk!

- 1 Winkelcentrum De Ruwert
- 2 Serviceflat Sterrebos
- 3 D'n Iemhof
- 4 Ons Huis van de Wijk
- 5 Slowcare
- 1 Basisschool Sterrebos
- 2 Montessorischool Elzeneind
- 3 Het Hooghuis locatie West
- 4 Het Hooghuis locatie Den Bongerd
- 6 Hondenlosloopterrein

1 Winkelcentrum De Ruwert

Sterrebos 2
5344 AM Oss

 www.deruwert.nl

De Ruwert is een verrassend en veelzijdig winkelcentrum. Neem gerust een kijkje of rust lekker uit op een bankje in of rondom het winkelcentrum.

De naam met twee maal de W

De grote brand in '77

2 Sterrebos

Sterrebos 62
5344 AR Oss

 www.brabanzorg.eu/huizen/Paginas/sterrebos-oss.aspx

Serviceflat Sterrebos is bedoeld voor mensen van 55 jaar en ouder die zorg, ondersteuning of persoonlijke begeleiding nodig hebben. Er bevindt zich hier ook een restaurant en een ontmoetingsruimte waar diverse activiteiten worden georganiseerd. Ook mensen van buiten zijn welkom!

3 D'n Iemhof

Sterrebos 35
5344 AN Oss

 www.deniemhof.nl

D'n Iemhof, hét wijkcentrum van de Osse wijk Ruwaard. Er zijn ook twee huisartsenpraktijken aanwezig en elke donderdag van 14.30 – 15.30 uur is er een Ruwaard Vitaal Spreekuur waar u terecht kunt voor alle vragen rondom welzijn en gezondheid.

4 **Ons Huis van de Wijk**

Coornhertstraat 3
5344 XJ Oss

 www.onshuisvandewijk.nl

Ons Huis van de Wijk is een ontmoetingsplek voor alle inwoners van de wijk Ruwaard in Oss. Dit huis is VAN, VOOR en DOOR inwoners uit de wijk.

5 **Slowcare**

Elzeneind 3
5343 JA Oss

 www.slowcare-nederland.nl

SlowCare is een nieuw kleinschalig zorginitiatief voor (ernstig) meervoudig gehandicapte mensen. Het concept staat voor een unieke kleinschalige, duurzaam gebouwde woonvoorziening met dagbesteding op maat, in een helende omgeving.

Onderwijs

Wandelroute Hartje Ruwaard komt langs diverse scholen voor basis- en voortgezet onderwijs.

1 Basisschool Sterrebos

Verdistraat 79
5343 VC Oss

 www.sterrebos-oss.nl

2 Montessorischool Elzeneind

Staringstraat 6 – 10
5343 GH Oss

 www.elzeneind.nl

3 Het Hooghuis locatie West

Verdistraat 75
5343 VC Oss

 www.hethooghuis.nl/zuidwest

4 Het Hooghuis locatie Den Bongerd

Staringstraat 4
5343 GH Oss

 www.hethooghuis.nl/denbongerd

Hondenlosloopterreinen

Op de plattegrond vind je een overzicht van terreinen waar honden mogen loslopen. Er zijn omheinde terreinen en niet omheinde terreinen. Tevens kun je hier diverse hondenliefhebbers ontmoeten.

Beleven

Beleef, verwonder en verbaas je over de verschillende prachtige plekken in de Ruwaard.

LET OP: in dit boekje zijn de locaties op de route genummerd, echter is er geen nummering op de route terug te vinden.

- 1 NME-Centrum en kinderboerderij 'De Elzenhoek'
- 2 Speeltuyn Elckerlyc

Gedichten van Astrid Noordam

- 1 'Alle maten mensenkinderboerderij'
- 2 'Een melodie'
- 3 'Geliefd weten'
- 4 'Waterwezens'
- 5 'Groen speelveld'

Historische foto's

- 1 Opening wijkcentrum
- 2 Voetbrug park
- 3 Aanleg park
- 4 Klooster
- 5 Van Veldekestraat
- 6 Opening Elzeneindschool
- 7 Sleuteloverdracht
- 8 De noodschool

1

NME-Centrum en kinderboerderij 'De Elzenhoek'

Anna van Schuurmanstraat 602
5344 TX Oss

 www.nme-elzenhoek.nl

Op kinderboerderij De Elzenhoek is van alles te beleven! Ravot in de natuurspeeltuin, knuffel met cavia's, konijnen en ratjes, voer de geitjes en neem een kijkje bij de leuke wisselende educatieve tentoonstelling. Elk seizoen is er weer wat anders te beleven. Kom binnen en laat je verbazen.

2

Speeltuin Elckerlyc

Anna van Schuurmanstraat 604
5344 TX Oss

 www.speeltuinelckerlyc.nl

Elckerlyc is een avontuurlijke speeltuin in de Ruwaard. Hij is gebouwd door tientallen vrijwilligers, met de financiële steun van duizenden Ossenaren en sponsoring door bedrijven. Zo is de speeltuin een project geworden van en voor iedereen.

3

Gedichten van Astrid Noordam

Astrid Noordam, bewoner van de Ruwaard, heeft het bijzondere vermogen intens te genieten van momenten waar velen in het dagelijks leven onopgemerkt aan voorbij gaan.

Vanuit het diepst van haar gevoel weet zij deze beelden onder woorden te brengen, en de puurheid en eerlijke eenvoud waarmee zij dat doet leveren een reeks prachtige gedichten op. Speciaal voor de wijk Ruwaard én deze wandelroute zijn er in dit boekje 3 van de 5 gedichten opgenomen. De ontbrekende gedichten zijn terug te vinden achter de QR-code.

Veel leesplezier!

geliefd weten

gekoesterd word ik
als ik bij de bomen ben
een diep geworteld voelen
en opgetild tegelijk
een volledig luisteren
intense stilte

er is een fluistering
een aanwezigheid
ver voorbij woorden

Astrid Noordam ©
2015

waterwezens

de grote witte vogel wacht
al een week op zijn geliefde
zijn sierlijke houding weggeëbd
in het ijskoude water

een ambulance op het voetpad
is op zoek naar een gewonde vogel

misschien zijn niet alle witte
gevederde vrouwen trouw
heeft ze zich laten verleiden door
de geest van de wind uit het oosten

in de vijver ernaast
paart een zwanenpaar op het water
danst met de halzen om elkaar
ze zingen zwaans in diepe tonen

dan verheft hij zich op zijn staart
spreidt pure schoonheid
met weidse vleugelslagen
ver over de aarde

Astrid Noordam ©
26-2-2018

een melodie

bananen brood jam op een briefje tussen bloeiende bramen
een leeggegeten snoepzak flirt met korenbloemen en margrietten
doosje met beeld van dodelijke ziekte, eksters onderzoeken het
jongeman met pet op fiets bezorgt de oude liedjes op geduldig
krantenpapier het goede nieuws zingt in de bomen
een huis opent de ogen de deur geeuwt los

de leuning van de brug trilt opgewonden en is gekleed in
spinnenwebben lijkjes veren pluizen en veel vogelpoep
duizendbladbloemen helpen het kleefkruid omhoog om de
zaden te hechten aan broeken en jassen de vacht van een hond
om zo te migreren naar vruchtbaarder land

de oude boom heeft een holte uitgespaard
waarin je kan schuilen en zijn diepe toon inademen
hoog er boven zwaluwen de lievelingen van de lucht
langzaam zweeft een wit veertje naar beneden
met een melodie voor ieder die het binnen laat

Astrid Noordam ©
17-6-2017

Historie

Beleef de indrukwekkende historie van de Ruwaard middels deze prachtige foto's.

Het plan voor de aanleg van de Ruwaard is onderdeel van het Uitbreidingsplan dat in 1949 is ontwikkeld door de ingenieurs A. Siebers en J. Froger.

Ontstaan van de Ruwaard

- ▶ De grondaankopen voor de nieuwbouwplannen van Oss vinden plaats tussen 1946 en 1968.
- ▶ Voor de uitbreidingsplannen worden 661 woningen gesloopt waaronder 140 historische boerderijen.
- ▶ In december 1963 werd begonnen met de aanleg van de nieuwbouwwijk Ruwaard · De Ruwaard wordt aangelegd in het gebied dat eeuwenlang De Witte Hoef heette.
- ▶ Op 6 oktober 1964 kregen de eerste bewoners de sleutel van hun huis aan de Thorbeckestraat. Die eer viel te beurt aan de familie P. Geurts-van den Elzen.
- ▶ In 1966 wordt de Ruwaardschool geopend. Er wordt gestart met 151 leerlingen.
- ▶ In 1967 wordt aan de Verdistraat het nieuwe klooster van de paters Karmelieten gebouwd.
- ▶ In 1968 krijgt De Ruwaard een stadsdienstverbinding.
- ▶ In 1969 verlaat de laatste bewoner van de oude Ruwaard zijn woning aan de Antoniusstraat (nu Vivaldistraat) .

De Ruwaard vroeger

De voetbrug in het park
bij de kinderboerderij 1989

Opening wijkcentrum 1976

📷 3

Aanleg park 1968

📷 4

Klooster van de
Carmelieten in aanbouw

📷 5

van Veldekestraat in aanbouw 1967

Opening Elzeneindschool 1974

6

7

5000 huis in de ruwaard
Sleutel overdracht staringstr 1972

De nood school 1981
nu paganinistraat

8

Bewegen

Bewegen in de openbare ruimte kan altijd en overal en is ook nog eens helemaal gratis!
In de wijk zijn er diverse aantrekkelijke beweegplekken. Het Sport Expertise Centrum daagt je uit!

- 1 Beweegkaarten jongeren
- 2 Groenstrook 'Bootcamp'
- 3 Sibeliuspark 'Bootcamp'
- 4 Elzenhoek park 'Bootcamp'
- 5 Jeu de Boules banen

LET OP: in dit boekje zijn de locaties op de route genummerd, echter is er geen nummering op de route terug te vinden.

1 **Beweegkaarten & Bootcamp**

2 Achter de QR-codes kun je meer dan 10 verschillende beweegkaarten en video's terugvinden die je uitdagen om te bewegen in de openbare ruimte.

3

4 Deze beweegkaarten en beweegvideo's zijn ontwikkeld door het Sport Expertise Centrum.

5

Jeu de Boules banen

Op de route zijn twee Jeu de Boules banen te vinden. Jeu de Boules wordt ook wel pétanque genoemd.

Op de volgende pagina de spelregels van dit leuke spel.

Pétanque

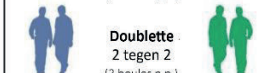

wordt gespeeld met metalen ballen (boules), een but en vanuit een cirkel op de grond.

1

Men speelt Triplette
3 tegen 3
(2 boules p.p.)

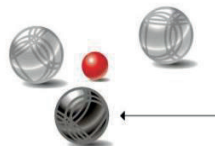
Doublette
2 tegen 2
(3 boules p.p.)

Tête-à-tête
1 tegen 1
(3 boules p.p.)

2

Doel van het spel

Trachten de boule dichterbij het but te plaatsen dan de tegenstander.

3

Het werpen

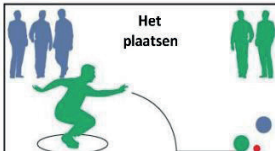
Een speler van equipe A positioneert een cirkel en werpt het but tussen 6 en 10 meter uit. Hij/zij of een medespeler speelt de eerste boule.

4

Daarna speelt een speler van equipe B.

5

Het plaatsen

Een speler van equipe B probeert een boule dichterbij het but te krijgen dan die van equipe A.

6

Het schieten

Daarna moet equipe A zolang spelen tot een boule dichterbij het but ligt dan equipe B of tot equipe A geen boules meer heeft.

7

Indien men slaagt

dan moet een speler van de andere equipe opnieuw spelen.

8

Indien men niet slaagt

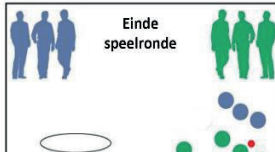
dan moet die equipe zolang spelen tot een boule dichterbij het but ligt of geen boules meer heeft.

9

Indien een equipe geen boules meer heeft speelt het andere zijn resterende boules.

10

Einde speelronde

Een equipe heeft zoveel punten als boules die dichterbij het but liggen dan die van de andere equipe.

11

Einde spel
(bijvoorbeeld 13-7)

Na het einde van de speelronde werpt de winnende equipe opnieuw het but uit. De equipe die uiteindelijk als eerste 13 punten behaalt is winnaar.

12

Wandelroute Hartje Ruwaard is mede mogelijk gemaakt door:

en partners van de Proeftuin Ruwaard en bewoners van de Ruwaard

Nog niet uitgewandeld?

Er zijn diverse wandelroutes die aansluiten op wandelroute Hartje Ruwaard. Op www.visitbrabant.nl kun je diverse wandelknooppunten vinden. Daarnaast is er nog een prachtige bloemen- en bijenwandeling, ga hiervoor naar www.toerismeoss.nl.

Dit boekje is ook te downloaden op
www.sport-expertise-centrum.nl

Op deze website kun je ook alle informatie achter de QR-codes terugvinden.